

Увесь контент ліцензовано за умовами [Creative Commons BY 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ
PUBLIC FINANCE

УДК 336.225.673:339.9

doi: <https://doi.org/10.15330/apred.2.22.20-34>

Дранус В. В.¹, Купчишина О. А.², Прокопишин О. С.³
**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРТНОГО
ЦІНОУТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
МОЖЛИВОСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ**

¹Чорноморський національний університет імені Петра
Могили,
кафедра фінансів і кредиту,
вул. 68 Десантників 10, м. Миколаїв,
54000, Україна
тел.: +30984191960
e-mail: drval8@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5617-6740>

²Чорноморський національний університет імені Петра
Могили,
кафедра фінансів і кредиту,
вул. 68 Десантників 10, м. Миколаїв,
54000, Україна
тел.: +30989985868
e-mail: persik366@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5411-1004>

³Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького,
кафедра обліку та оподаткування
вул. Володимира Великого, 1,
м. Дубляни, Львівська обл.,
80381, Україна
тел.: +30972271208
e-mail: os378@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7027-3499>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню зарубіжного досвіду регулювання трансфертного ціноутворення в системі податкового менеджменту та можливостям його адаптації в Україні. Актуальність теми зумовлена тим, що внутрішньогрупові транзакції формують понад 60% обсягу світової торгівлі, а ефективність механізмів трансфертного ціноутворення безпосередньо визначає повноту наповнення державного бюджету, рівень інвестиційної привабливості країни та ступінь відповідності її податкової системи міжнародним стандартам. Мета дослідження полягає в здійсненні системного порівняльного аналізу механізмів трансфертного ціноутворення в системі податкового менеджменту в провідних зарубіжних юрисдикціях в зіставленні із вітчизняною практикою, а також в розробці обґрунтованих рекомендацій щодо адаптації міжнародних практик в Україні в умовах Євроінтеграції та повоєнного відновлення.

В роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання – порівняльний аналіз, системний підхід, статистичний аналіз, а також методи узагальнення та абстракції.

Проведено порівняльний аналіз нормативно-правових основ трансфертного ціноутворення, механізмів попередніх цінових угод, процедур взаємного погодження, нормативних вимог і систем санкцій, виявлено ключові розриви між Україною та зарубіжними країнами – інституційний, бенчмаркінговий, координаційний і санкційний. Наукова новизна полягає в комплексному зіставленні систем трансфертного ціноутворення одночасно за шістьма параметрами в п'яти юрисдикціях, підкріпленому офіційною статистикою ОЕСР, а також у введенні поняття «інституційного розриву» між формально-правовим прогресом і практичною ефективністю ТЦУ-адміністрування в Україні.

Отримані результати можуть бути використані при формуванні стратегічних підходів до активізації практики попереднього узгодження ціноутворення, вдосконаленні нормативно-правового регулювання трансфертного ціноутворення з врахуванням Євроінтеграційних вимог, а також при побудові ефективних внутрішніх систем управління податковими ризиками та вдосконаленні інструментів податкового менеджменту підприємств в цій сфері.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення, податковий менеджмент, попередні цінові угоди, процедура взаємного погодження, принцип «витагнутої руки», управління податковими ризиками, фінансова безпека підприємства.

Dranus V.V.¹, Kupchyshyna O.A.², Prokopyshyn O.S.³

**INTERNATIONAL EXPERIENCE IN TRANSFER PRICING REGULATION
WITHIN THE TAX MANAGEMENT SYSTEM AND OPPORTUNITIES FOR ITS
ADAPTATION IN UKRAINE**

¹Petro Mohyla Black Sea National University,
Department of Finance and Credit,
Desantnykiv Str., 68,10, Mykolaiv,
54000, Ukraine,
tel.: +30984191960
e-mail: drval8@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5617-6740>

²Petro Mohyla Black Sea National University,
Department of Finance and Credit,
Desantnykiv Str., 68,10, Mykolaiv,
54000, Ukraine,
tel.: +30989985868
e-mail: persik366@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5411-1004>

³Stepan Gzhytskyi L'viv National University of
Veterinary Medicine and Biotechnology,
Department of Accounting and Taxation
Volodymyra Velykoho Str, 1, Dublyany, Lviv Region,
80381, Ukraine,
tel.: +30972271208
e-mail: os378@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7027-3499>

Abstract. The article investigates international experience in transfer pricing (TP) regulation within the tax management system and the opportunities for its adaptation in Ukraine. The relevance of the topic is driven by the fact that intra-group transactions account for more than 60% of global trade, while the effectiveness of TP mechanisms directly determines the completeness of state budget revenues, the level of a country's investment attractiveness, and the degree of alignment of its tax system with international standards. The purpose of the study is to conduct a systematic comparative

analysis of transfer pricing mechanisms within the tax management system across leading foreign jurisdictions in comparison with Ukrainian practice, and to develop substantiated recommendations for adapting best international practices in Ukraine in the context of European integration and post-war recovery.

The study employs general scientific and specialised methods of cognition – comparative analysis (to juxtapose TP systems across jurisdictions by homogeneous parameters), the systems approach (to examine TP as an integral element of tax management), statistical analysis (to process quantitative data), and methods of generalisation and abstraction (to formulate conclusions and recommendations).

A comparative analysis of the regulatory foundations of TP, advance pricing agreement mechanisms, mutual agreement procedures, documentation requirements, and penalty systems was conducted; key gaps between Ukraine and leading jurisdictions were identified – institutional, benchmarking, coordination, and penalty-related. Scientific novelty lies in the comprehensive juxtaposition of TP systems simultaneously across six parameters in five jurisdictions, supported by official OECD statistics, as well as in the introduction of the concept of an "institutional gap" between formal-legal progress and the practical effectiveness of TP administration in Ukraine.

The findings can be applied in forming strategic approaches to activating advance pricing agreement practice, improving the regulatory framework for transfer pricing in line with European integration requirements, and building effective internal tax risk management systems and enhancing corporate tax management instruments in this field.

Key words: transfer pricing, tax management; advance pricing agreements, mutual agreement procedure, arm's length principle, tax risk management corporate financial security.

Вступ. Трансфертне ціноутворення (ТЦУ) є одним із інструментів системи податкового менеджменту транснаціональних груп компаній, оскільки безпосередньо визначає розподіл доходів, витрат і бази оподаткування між різними юрисдикціями. За даними ОЕСР, внутрішньогрупові транзакції формують понад 60% обсягу світової торгівлі [1], що робить регулювання цієї сфери стратегічним завданням як для держав, так і для бізнесу. Ключовим міжнародним стандартом в сфері ТЦУ є директиви ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових органів [2], що систематизують результати виконання плану BEPS і встановлюють обов'язкові підходи до регулювання контрольованих операцій. На рівні ЄС важливу роль відіграє директива Єврокомісії про гармонізацію правил здійснення ТЦУ в державах-членах ЄС [3]. У вітчизняній науці питання адаптації міжнародного досвіду досліджували О. Кіляр та Р. Фроленко [4], котрі проаналізували еволюцію українського законодавства у зіставленні з нормами ЄС. В. Краєвський та О. Муравський [5] запропонували механізм комплаєнс-контролю ТЦУ, порівняльний аналіз практики АРА та МАР здійснено за матеріалами Chambers and Partners [6] та офіційної статистики ОЕСР [7]. Цінний прикладний матеріал містять огляди Grant Thornton [8; 9], PwC [10; 11] та EY [12], а правове регулювання в окремих юрисдикціях охоплено у дослідженнях DLA Piper [30], KPMG [31] та Alvarez & Marsal [32].

Україна з 2013 року послідовно реформує власну систему ТЦУ: ст. 39 Податкового кодексу [21] зазнала кількох редакцій, запроваджено трирівневу документацію, механізми АРА і МАР, правила щодо контрольованих іноземних компаній, а Законом № 466 (2021 р.) імплементовано дев'ять дій плану BEPS [22].

Механізм АРА (Advance Pricing Agreement) – це попереднє узгодження між платником податків і податковими органами щодо методології визначення трансфертних цін у контрольованих операціях на майбутній період. Його суть полягає у зниженні податкової невизначеності та мінімізації ризиків донарахувань шляхом фіксації підходів до ціноутворення наперед [6].

Механізм МАР (Mutual Agreement Procedure) – це процедура взаємного узгодження між податковими органами різних країн, що застосовується у випадках

виникнення спорів щодо подвійного оподаткування. Його суть полягає у врегулюванні конфліктів між юрисдикціями з метою уникнення подвійного оподаткування без залучення судових процедур [6].

Водночас, попри формально-правову близькість до стандартів ОЕСР, практична ефективність цих інструментів в Україні залишається суттєво нижчою, ніж в зарубіжних країнах. Зокрема, якщо США уклали 149 АРА в 2023 р., а Німеччина закрила 752 МАР-справи, то Україна фактично не має жодної завершеної АРА-процедури [23; 30]. Ключовим фокусом цього дослідження є розрив між формальними нормами законодавства та реальними результатами їх практичного застосування.

В наявних публікаціях бракує системного порівняльного аналізу, який зіставляв би одночасно кілька ключових параметрів систем ТЦУ – механізми АРА, МАР, нормативно-правові вимоги, санкції та методологію – в зарубіжних країнах і на цій основі формулював конкретні, кількісно підкріплені рекомендації для України. Саме ця невирішена частина загальної проблеми визначає актуальність і новизну даного дослідження, особливо в умовах Євроінтеграційного курсу країни та необхідності залучення іноземних інвестицій у повосенне відновлення.

Постановка завдання. Метою дослідження є здійснення системного порівняльного аналізу механізмів трансфертного ціноутворення в системі податкового менеджменту в провідних зарубіжних юрисдикціях – США, Німеччині, Китаї та ЄС – в зіставленні із вітчизняною практикою, а також розробка рекомендацій щодо адаптації найкращих міжнародних практик в Україні.

Для досягнення зазначеної мети сформульовано такі завдання: охарактеризувати нормативно-правові основи ТЦУ в юрисдикціях, досліджуються; порівняти механізми АРА, МАР, нормативні вимоги та системи санкцій за ключовими параметрами; здійснити аналіз показників ефективності систем ТЦУ; визначити найбільш релевантні елементи зарубіжного досвіду для України. та обґрунтувати практичні рекомендації щодо вдосконалення вітчизняної системи ТЦУ в системі податкового менеджменту.

В дослідженні використано такі методи: порівняльний аналіз – для зіставлення систем ТЦУ в різних юрисдикціях за однорідними параметрами; системний підхід – для розгляду ТЦУ як цілісного елементу податкового менеджменту підприємства і держави; статистичний аналіз – для опрацювання кількісних даних ОЕСР щодо АРА та МАР; структурно-логічний метод – для побудови порівняльних таблиць; методи узагальнення та абстракції – для формулювання висновків і рекомендацій. Інформаційною базою дослідження є офіційна статистика ОЕСР 2023–2024 рр. [7; 30], матеріали Chambers and Partners [6], аналітичні профілі країн провідних консалтингових компаній [8–12; 31; 32] та норми національного законодавства України [21–26].

Результати. США мають одну з найдавніших і найбільш деталізованих систем ТЦУ в світі. Правовою основою слугує Секція 482 Кодексу внутрішніх доходів (Internal Revenue Code, IRC), норма якої вперше з'явилась ще у Revenue Act 1928 року і в своїй базовій формі – щодо надання повноважень IRS перерозподіляти доходи між пов'язаними особами – залишилась незмінною [13]. Деталізовані правила застосування принципу «втягнутої руки» закріплені у Treasury Regulations, що охоплюють операції з товарами, послугами, нематеріальними активами та фінансовими інструментами.

Принципово важливою особливістю американської системи є правило «найкращого методу» (best method rule): замість ієрархії методів, прийнятої в ОЕСР, платник зобов'язаний обрати метод, що за конкретних фактичних обставин забезпечує найбільш надійне визначення ціни «втягнутої руки». На практиці найвживанішим є метод порівняльного прибутку (Comparable Profits Method, CPM) — функціональний аналог TNMM ОЕСР [13; 14].

Адміністративна інфраструктура правозастосування ТЦУ зосереджена у підрозділі Treaty and Transfer Pricing Operations (TTPO) Large Business and International Division IRS. В 2023–2024 роках IRS направив близько 180 «комплаєнс-попереджень» (compliance alerts) дочірнім компаніям великих іноземних корпорацій, які звітували про збитки або низькі маржі протягом 2017–2021 рр., – запрошуючи до самокоригування ще до початку аудиту [15].

Система APA є однією з найбільш розвинених у світі. У 2023 році APMA (Advance Pricing and Mutual Agreement Program) зафіксувало рекордний результат – 156 вирішених APA. IRS надає перевагу двостороннім APA (BAPA), оскільки вони усувають ризик подвійного оподаткування та виключають претензії іноземних фіскальних органів. Середній строк дії APA, укладеної в 2024 році, склав 6 років (від 1 до 15 років); ретроактивне застосування (rollback) до всіх відкритих років є можливим і часто практикується [16]. Санкції за порушення принципу «витягнутої руки» становлять 20% (за standard misstatement) або 40% (за gross misstatement) від суми недоплати податку [17].

Відмітною рисою США є наявність розгалуженого прецедентного права у сфері ТЦУ. Зокрема, справа *Coca-Cola Co. v. Commissioner* (2020–2023), де суд перевіряв застосування IRS методу CPM до ліцензування товарних знаків, наочно демонструє, що навіть найбільші корпорації не застраховані від серйозних донарахувань. Рішення Верховного суду США 2024 року в справі *Loper Bright*, що скасувало доктрину Шейврона, кардинально змінює конфігурацію судового контролю: тепер суди не зобов'язані автоматично дотримуватися тлумачень IRS стосовно норм ТЦУ, що підвищує непередбачуваність для обох сторін [6].

Німеччина є одним із лідерів ОЕСР в сфері ТЦУ – за рівнем деталізованості нормативної бази, масштабом APA/MAP-практики та активністю спільних міжнародних аудитів. Правовою основою є Закон про зовнішнє оподаткування (*Außensteuergesetz, AStG*) у взаємодії із Загальним податковим кодексом (*Abgabenordnung, AO*) щодо документаційних обов'язків. Лист Міністерства фінансів Німеччини від 14.07.2021 («Адміністративні принципи трансфертного ціноутворення») безпосередньо використовує Рекомендації ОЕСР, фактично інкорпорує їх у внутрішнє регулювання [18].

В грудні 2024 року Німеччина видала оновлені «Адміністративні принципи ТЦУ 2024» (*Administrative Principles 2024*), які вперше містять детальне керівництво щодо внутрішньогрупового фінансування: вимоги до тесту на платоспроможність боржника, критерії «серйозності намірів» при наданні позик, особливості ціноутворення в казначейських функціях [12]. Одночасно Четвертий закон про бюрократичне полегшення (жовтень 2024 р.) запровадив обов'язкову «матрицю транзакцій» (*transaction matrix*) – додатковий компонент документаційного пакету [19].

Документаційні вимоги Німеччини відповідають трирівневій структурі ОЕСР (майстер-файл, локальний файл, CbCR), проте містять специфіку: майстер-файл обов'язковий, якщо виручка групи перевищує 100 млн євро; локальний файл – при міжнародних операціях з товарами понад 6 млн євро або іншими транзакціями понад 600 тис. євро; CbCR – при консолідованій виручці понад 750 млн євро [8]. Станом на 2025 рік строки подання документації суттєво скорочено: документи мають бути підготовлені в поточному режимі, а не лише на запит під час аудиту [19].

Німеччина входить до числа країн з найактивнішою MAP-практикою. За даними ОЕСР 2024 року, глобальний середній термін закриття MAP-справ у сфері ТЦУ становить 32 місяці, а успішність вирішення – 74% [7]. Важливою інновацією є участь Німеччини у спільних аудитах ТЦУ разом із Нідерландами, Австрією та Італією: у межах Європейської програми ETACA (European Trust and Cooperation Approach) кілька

фіскальних органів одночасно перевіряють платника, зменшуючи повторне адміністративне навантаження та суперечності між юрисдикціями [6].

Китай є прикладом того, як юрисдикція, що розвивається, збудувала масштабну і деталізовану систему ТЦУ з відчутними відхиленнями від стандартної моделі ОЕСР. Правовою основою є Правила спеціальних податкових коригувань (Special Tax Adjustment Implementation Rules), прийняті Державною податковою адміністрацією КНР (SAT) в 2009 р. та поновлені в 2016 р. у вигляді Угоди SAT № 6 [9].

Документаційна система Китаю включає чотири рівні: локальний файл, майстер-файл, спеціальний файл (для угод про розподіл витрат, тонку капіталізацію) та звіт про участь у міжнародних групах. CbCR обов'язковий для китайських груп із консолідованою виручкою понад 5,5 млрд юанів. Кожна компанія, що здійснює міжнародні внутрішньогрупові операції, зобов'язана щорічно подавати таблиці відповідних транзакцій у складі декларації з податку на прибуток – навіть за нульового обсягу таких операцій [9].

Принципово важливою відмінністю китайської системи є вимога до використання локальних порівняних компаній при бенчмаркінгових дослідженнях: міжнародні бази даних вважаються припустимими, але поступаються локальним. Крім того, якщо показник рентабельності сторони, що перевіряється потрапляє до квартильного діапазону, але виявляється нижче медіани, SAT законодавчо уповноважений скоригувати цей показник до рівня не нижче медіани – стандарт, суворіший за вимоги ОЕСР [9].

АРА-механізм в Китаї є одним із найбільш активних серед країн з ринками, що формуються. SAT дозволяє укладання одно-, дво- та багатосторонніх АРА; заявки розглядаються за умови, що обсяг внутрішньогрупових транзакцій китайської компанії перевищував 40 млн юанів щорічно протягом трьох попередніх років. Офіційний цільовий термін розгляду: 12 місяців для двосторонньої АРА та 24 місяці для одностороннього варіанту; АРА охоплює 3–5 майбутніх років з можливим ретроактивним застосуванням до 10 років [9]. В 2023 р. кількість відкритих MAP-справ у КНР скоротилась, а кількість закритих зросла, при цьому 55% справ було вирішено з повним або частковим усуненням подвійного оподаткування [10].

Показовою є еволюція правозастосовної філософії КНР: якщо у 2010-х роках SAT вважався одним із найжорсткіших ТЦУ-адміністраторів Азії (з донарахуваннями від 20 млн юанів за одну справу), то сьогодні акцент змістився на процедури самооцінки та стимулювання добровільного дотримання правил, що наближає китайський підхід до стандарту США [9].

Регулювання ТЦУ в ЄС не є уніфікованим у повному сенсі: кожна держава-член має власне законодавство, а Рекомендації ОЕСР є основним, але не обов'язковим орієнтиром. Тим не менш, в 2023–2024 роках ЄС зробив найбільш амбіційну на сьогодні спробу гармонізації: Єврокомісія запропонувала Директиву про трансфертне ціноутворення, що прямо імплементує Рекомендації ОЕСР в правовому полі ЄС і пропонує єдиний підхід до принципу «витягнутої руки» для всіх держав-членів. Дата впровадження – 1 січня 2026 р. Проте в грудні 2024 р. ECOFIN констатував брак підтримки від більшості держав-членів, стурбованих можливою втратою гнучкості [3].

Важливою ініціативою в сфері транспарентності стало запровадження публічної звітності у розрізі країн (Public CbCR Directive): з 2024 р. групи із консолідованою виручкою понад 750 млн євро, що мають оподатковувану присутність в двох і більше державах-членах ЄС, зобов'язані публічно розкривати дані про сплачені податки в розрізі юрисдикцій. Цей захід підвищує суспільний тиск на транснаціональні компанії та стимулює реальне дотримання принципу «витягнутої руки» [3].

На рівні окремих держав-членів відзначається хвиля оновлення документаційних вимог. В 2024 р. Бельгія переглянула документаційне регулювання ТЦУ; в 2025 р. Австрія запровадила нові правила. Данія підвищила фінансові пороги звільнення від документаційних обов'язків, а Кіпр привів своє законодавство у відповідність до стандартів ОЕСР [3]. Швейцарія (не член ЄС, але тісно інтегрована) в 2024–2025 рр. запровадила кримінальну відповідальність для посадових осіб підприємств і консультантів за недотримання правил ТЦУ [6].

Окремого значення набуває впровадження Pillar Two (Глобального мінімального податку) – 15% мінімальної ставки для груп із консолідованою виручкою понад 750 млн євро. Більшість держав – членів ЄС вже імплементували або активно запроваджують відповідне законодавство, що кардинально змінює умови ТЦУ для великих транснаціональних груп: стимули для переміщення прибутків до низькоподаткових юрисдикцій суттєво знижуються, а роль правильного розподілу функцій і ризиків у межах принципу «витагнутої руки» зростає [20].

В Україні трансфертне ціноутворення регулюється ст. 39 Податкового кодексу України [21], що з часу введення в 2013 р. зазнала численних змін. Ключові реформи відбулися в 2020–2021 рр.: Закон № 466 імплементував дев'ять процедур плану BEPS; Закон № 1117-IX уточнив правила ТЦУ; наказ Міністерства фінансів № 820 затвердив порядок застосування MAP [22]. З 1 січня 2022 р. набули чинності правила щодо контрольованих іноземних компаній (КІК).

З 1 січня 2025 р. введено два нові критерії визначення пов'язаних осіб через «економічний зв'язок»: нерезидент може бути визнаний пов'язаним із українською компанією, якщо доходи від операцій із ним становлять $\geq 75\%$ від усіх доходів компанії з нерезидентами та одночасно $\geq 50\%$ від її загальних доходів [23]. Кабінет Міністрів скоротив перелік низькоподаткових юрисдикцій із 78 до 46. Ці кроки свідчать про послідовне вдосконалення нормативної бази [24].

Документаційна система України відповідає трирівневій структурі ОЕСР: локальний файл, майстер-файл таCbCR – документи готуються виключно українською мовою. ОбмінюватисяCbCR Україна ще не може з кількома ключовими юрисдикціями: станом на грудень 2025 р. відсутні дієві угоди з США, Канадою та Ізраїлем [25].

Формально АРА в Україні доступні для великих платників (виручка > 50 млн євро або податки > 1,5 млн євро) в односторонньому, двосторонньому та багатосторонньому форматах і не потребують сплати державного мита (це плата, яку платник податків сплачує державному органу за розгляд заявки на укладення АРА. Наприклад, в Німеччині такий збір становить 30000 євро. В Україні подібної плати не передбачено, що формально робить АРА доступнішим інструментом) [26]. Проте реальна практика укладання АРА залишається мінімальною порівняно з США, Німеччиною чи Китаєм. Система санкцій в Україні прив'язана до розміру прожиткового мінімуму (станом на 01.01.2026 – 3209 грн), що у відсотковому виразі є значно м'якшою за американські 20–40% від суми недоплати.

Окремою проблемою залишається відсутність доступних локальних баз порівняних даних. Практики ТЦУ в Україні переважно використовують загальноєвропейські платформи (Orbis, Bureau van Dijk), які не завжди відображають специфіку внутрішнього ринку – особливо в сфері послуг та сировинних товарів. Воєнний стан 2022–2025 рр. додав специфічні виклики: ДПС надала спеціальні роз'яснення щодо призупинення строків позовної давності та особливостей подання документації у воєнний час [22].

Для системного порівняння обрано шість ключових параметрів: нормативна база, механізм АРА, процедура MAP, документаційні вимоги, система санкцій та пріоритетний метод визначення ціни. Результати зведено у табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика систем трансфертного ціноутворення в Україні та провідних юрисдикціях

Table 1

A comparative analysis of transfer pricing systems in Ukraine and leading jurisdictions

Параметр	Україна	США	Німеччина	Китай	ЄС (загалом)
Правова основа	Ст. 39 ПКУ (2013 р.+); BEPS Actions 4, 8–10, 13	IRC §482 (1928 р.+); Treasury Reg. §1.482	§1 AStG; §90(3) AO; Циркуляр МФ 2021/2024	SAT Угода №6 (2016 р.)	ОЕСР Guidelines + нац. законодавство; проєкт Директиви ЄС 2023
Механізм АРА	Юридично доступний; практика мінімальна; збір відсутній	Розвинений APMA; 156 АРА в 2023 р.; середній строк 6 років; rollback до всіх відкритих років	Двосторонні і багатосторонні; збір €30 000; rollback можливий	Одно-, дво-, багатосторонні; поріг ¥40 млн; строк 12–24 міс.; ретроактивно до 10 років	Варіюється між країнами; Франція, Нідерланди – найрозвиненіший інститут
Процедура MAP	Передбачена; застосовується обмежено; немає угод з США, Канадою, Ізраїлем	Активна; тісна взаємодія з IRS APMA; перевага ВАРА	Один із лідерів; спільні аудити (ЕТАСА) з НЛ, АТ, ІТ	Зростає; 55% справ вирішено у 2023 р.; SAT делегує провінціям	Єдина рамка ОЕСР/ЄС; середній строк -32 міс.; успішність 74%
Документація	3 рівні: Майстер-файл, Локальний файл, СбСР; тільки укр. мовою	10 «основних документів»; не в форматі ОЕСР; СбСР при виручці > \$850 млн	3 рівні ОЕСР + матриця транзакцій (з 2024 р.); строги дедлайни з 2025 р.	4 рівні; перевага локальних компаній-аналогів; СбСР > ¥5,5 млрд	3 рівні ОЕСР; публічна СбСР для груп > €750 млн; форматн. уніфікація з 2024 р.
Санкції	Штрафи в кратних до прожиткового мінімуму сумах; відносно м'які	20% або 40% від суми недоплати; широка прецедентна практика	Штраф до €10000 за СбСР; уточнені суворі норми; кримінальна відповідальність	Ескалаційні: від грошового штрафу до формального аудиту; жорсткий підхід SAT	Варіюються; тенденція до посилення; кримінальна відповідальність у низці країн

Продовження табл. 1

Пріоритетний метод	CUP (за ПКУ); TNMM на практиці	Best method rule; CPM (TNMM) — найуживаніший	TNMM та CUP; гнучкість + комбінування	TNMM; перевага локальних даних; медіана — обов'язковий орієнтир	Гнучкий вибір за ОЕСР; тяжіння до TNMM у рутинних операціях
--------------------	--------------------------------	--	---------------------------------------	---	---

Джерело: сформовано авторами на основі: [3; 6; 8; 9; 13; 14; 21].

Аналіз даних табл. 1 дозволяє виявити чотири ключові розриви між Україною і провідними юрисдикціями.

Перший розрив – інституційний: АРА і МАР в Україні передбачені законодавчо, але практично не задіяні. В 2023 році IRS завершив 156 АРА-процедур – більше, ніж Україна здійснила за всю свою ТЦУ-історію. Відсутність практики укладення АРА означає, що платники позбавлені інструменту превентивного зниження ризиків, а держава – механізму формування передбачуваних відносин із транснаціональними групами.

Другий розрив – бенчмаркінговий: відсутність власної локальної бази порівняння компаній. Китай розв'язав цю проблему системно ще у 2009–2016 рр., Німеччина функціонує із деталізованими реєстрами. Для України – особливо в секторах, де міжнародні бази даних недостатньо репрезентативні (агропромисловість, металургія, ІТ-послуги) – це практична перешкода для застосування методів CUP і TNMM.

Третій розрив – координаційний: Німеччина, Нідерланди, Австрія та Італія практикують спільні ТЦУ-аудити в рамках ЕТАСА, одночасно перевіряючи платника з кількох юрисдикцій. Для України в контексті євроінтеграції це означає необхідність будувати адміністративний потенціал для участі в аналогічних механізмах, що передбачає підготовку спеціалізованих кадрів у ДПС.

Четвертий розрив – санкційний: американські 20–40% від суми недоплати формують значно потужніший стимул для добровільного дотримання правил, ніж українські фіксовані штрафи. Разом із тим, посилення санкцій доцільне лише паралельно з підвищенням прозорості і передбачуваності системи, що знижує ризик надмірного карального навантаження на сумлінних платників.

На підставі проведеного порівняльного аналізу можна сформулювати ключові напрямки, впровадження яких є найбільш релевантним для України.

Превентивне самокоригування та АРА з rollback. Система compliance alerts IRS засвідчила, що запрошення платника до добровільного виправлення порушень до початку формального аудиту є ефективнішим і менш ресурсоємним, ніж традиційні судові спори. Для України це означає доцільність запровадження аналогічного механізму «попередніх повідомлень» ДПС та активізації АРА із чітко регламентованим ретроактивним застосуванням, що зробить його реально доступним не лише для найбільших, а й для середніх платників.

Строгі вимоги до документації та спільні аудити. Запровадження матриці транзакцій як обов'язкового компонента документаційного пакету, а також скорочення строків подання документації (з реактивного на проактивний режим) – заходи, які Німеччина реалізувала в 2024–2025 рр. і які безпосередньо підвищують якість податкового моніторингу. Для України реалізація цих заходів у взаємодії зі спільними аудитами в рамках майбутньої євроінтеграції відповідає стратегічному напрямку розвитку.

Локальні бази порівняних даних. Інвестиція у розбудову загальнодоступного або регульованого доступу до реєстру фінансових показників українських підприємств — за прикладом SAT — дозволила б суттєво підвищити точність бенчмаркінгових досліджень і надати платникам кращий інструментарій для обґрунтування ринковості цін. Це особливо актуально для агропромислового комплексу, ІТ-сектору та металургії.

ПублічнаCbCR-звітність і Pillar Two. Обидва інструменти формують системний зовнішній тиск на дотримання принципу «витагнутої руки» — незалежно від якості внутрішнього правозастосування. Для України, яка прагне членства в ЄС, підготовка до впровадження Pillar Two є не лише регуляторним обов'язком, але й конкурентним сигналом для потенційних іноземних інвесторів.

Поступовість і прагматизм. США будували свою систему понад 90 років; Китай — понад 15. Ключовою умовою успіху в усіх проаналізованих юрисдикціях є послідовна інституційна розбудова: інвестиції у підготовку кадрів ДПС, формування стабільного прецедентного поля, розвиток двосторонніх податкових договорів. Для України в умовах відновлення системний пріоритет — правова визначеність і передбачуваність для бізнесу, а не лише посилення санкцій.

Таблиця 2 відображає порівняльні показники функціонування механізму попередніх цінових угод (АРА) — ключового превентивного інструменту ТЦУ-менеджменту.

Таблиця 2

Аналіз показників механізму АРА в системі податкового менеджменту ТЦУ, 2024 р.

Table 2

Analysis indicators of the APA mechanism within the transfer pricing tax management system, 2024

Показник	США	Німеччина	Китай	Японія	Україна
Кількість укладених АРА за рік	149	63	35	172	н/д *
Кількість АРА в опрацюванні	600	н/д	85	550	0
Середній строк укладання АРА, міс.	43,4	44,5	25,0	32,9	н/д
Середній строк дії АРА, років	6	3–5	3–5	3–5	н/д
Ретроактивне застосування (rollback)	Так	Так	до 10 років	Так	Так (формально)
Адміністративний збір за АРА	Відсутній	€ 30000	Відсутній	Відсутній	Відсутній
Глобальна частка у загальному АРА-портфелі (46 юрисдикцій)	15%	5%	7%	14%	< 0,1%

* н/д — дані офіційно не публікуються або дорівнюють нулю на практиці.

Джерело: сформовано авторами на основі: [8; 9; 30; 31].

Дані табл. 2 наочно демонструють критичний розрив між Україною та провідними юрисдикціями за ключовим превентивним інструментом ТЦУ-менеджменту. Якщо США, Японія та Китай щорічно укладають десятки або навіть

понад сотню АРА, що формують передбачувані правила гри для транснаціональних груп, то Україна, попри юридичну наявність інституту АРА, фактично не має жодної завершеної процедури. Показово, що Японія – лідер за часткою ТЦУ-спорів, вирішених через АРА (84,7%) – витіснила MAP на другий план саме завдяки масштабній АРА-практиці [30].

Таблиця 3 характеризує ефективність процедур взаємного погодження (MAP) – основного механізму вирішення вже виниклих ТЦУ-спорів між юрисдикціями.

Таблиця 3

Аналіз показників ефективності MAP у сфері ТЦУ, 2024 р.

Table 3

Analysis of MAP performance indicators in the field of transfer pricing, 2024

Показник	США	Німеччина	Велика Британія	Франція	Китай	Глобально
Закрито MAP-справ (ТЦУ) за рік	245	752	363	490	н/д	1185
Залишок відкритих ТЦУ-справ	н/д	688	272	н/д	н/д	7000
Середній строк закриття (ТЦУ), міс.	28,5	21,7	25,3	33,7	н/д	32,0
Частка справ із повним усуненням подвійного оподаткування	71%	72%	71%	71%	55%	71%
Частка справ без погодження (по agreement)	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	4%
Нові ТЦУ-справи MAP за рік (2023)	н/д	325	н/д	н/д	н/д	1000

Джерело: сформовано авторами на основі: [7; 30; 31; 32].

Німеччина, попри зростання залишку ТЦУ-справ у MAP (з 650 до 688 на кінець 2024 р., що є винятком на тлі глобального скорочення), демонструє найкоротший середній строк закриття серед великих юрисдикцій – 21,7 місяці проти глобальних 32 [32]. Франція, навпаки, має найдовший строк (33,7 місяці), проте в 2023 р. вона стала «найбільш покращеною юрисдикцією»: відкрила на 212 справ більше, ніж у 2022 р. [7]. Для України ці дані свідчать про те, що навіть при наявності MAP-механізму його ефективність безпосередньо залежить від рівня кадрового забезпечення і досвіду компетентного органу.

Таким чином, точки відставання України набувають вимірної форми. Нульова АРА-практика на тлі глобального портфелю в більш ніж 4000 угод є не просто інституційним, а фіскальним дефіцитом: кожна незавершена АРА потенційно означає неврегульований ризик ТЦУ-коригування для платника та невизначеність доходів для держбюджету. Відсутність SbCR-угод із США, Канадою та Ізраїлем обмежує здатність ДПС здійснювати ризик-орієнтований ТЦУ-аудит найбільших транснаціональних груп, задіяних в Україні. Новий поріг для «пов'язаних осіб» (75%+50% з 2025 р.) є суворішим за базовий ОЕСР-стандарт (25%), що розширює коло контрольованих операцій і

підвищує документаційне навантаження на платників — тому паралельне спрощення АРА-процедури є нагальним.

Висновки. Здійснено комплексне зіставлення систем ТЦУ в системі податкового менеджменту одночасно за шістьма параметрами (нормативна база, механізм АРА, процедура МАР, документаційні вимоги, система санкцій, пріоритетний метод) в п'яти юрисдикціях (Україна, США, Німеччина, Китай, ЄС), підкріплене офіційною статистикою. Запропоновано концепт «інституційного розриву» – відмінності між формально-правовим прогресом і практичною ефективністю ТЦУ-адміністрування – як аналітичний інструмент оцінки зрілості національних систем ТЦУ. В порівняльній аналізі введено кількісний вимір, що дозволяє перейти від описового до доказового порівняння систем ТЦУ.

Теоретичне значення дослідження полягає у розвитку концептуальних засад ТЦУ як складової системи податкового менеджменту через розкриття його інституційної багатовимірності. Порівняльний аналіз засвідчив, що попри єдину концептуальну основу – принцип «витягнутої руки» та Рекомендації ОЕСР – національні системи ТЦУ суттєво різняться за рівнем розвитку превентивних механізмів. США, які будують свою систему з 1928 р. та уклали 149 АРА у 2024 р., і Японія, що вирішує через АРА 84,7% ТЦУ-спорів [30], демонструють: саме АРА, а не МАР, є основою зрілого ТЦУ-менеджменту. Німеччина (752 закриті МАР-справи при середньому строку 21,7 міс.) і Китай (35 АРА при середньому терміні 25 міс.) засвідчують, що інвестиції в кадровий потенціал компетентних органів безпосередньо підвищують ефективність системи. Ці спостереження поглиблюють теорію управління податковими ризиками у транснаціональних групах.

Практичне значення дослідження визначається такими результатами: обґрунтовано необхідність запровадження механізму «комплаєнс-попереджень» за прикладом IRS як інструменту превентивного самокоригування, а також активізації АРА-практики із чітко регламентованим rollback; запропоновано розбудову власних аналітичних баз порівняних даних за прикладом SAT Китаю – особливо для агропромислового комплексу, ІТ-сектору та металургії. Рекомендовано запровадження матриці транзакцій як обов'язкового компонента документаційного пакету (досвід Німеччини, 2024 р.) та поступовий перехід до проактивного режиму підготовки документації; обґрунтовано необхідність укладення CbCR-угод із США, Канадою та Ізраїлем. Виявлено, що новий поріг «пов'язаних осіб» в Україні (75% + 50% з 2025 р.) є суворішим за базовий стандарт ОЕСР (25%), що розширює коло контрольованих операцій; за цих умов проактивне формування трансфертної документації і звернення до механізму АРА стають не опцією, а інструментом управління ризиками.

Перспективи подальших наукових розробок у даному напрямі пов'язані з: кількісним оцінюванням фіскальних втрат України внаслідок неефективного ТЦУ-адміністрування із застосуванням економетричних моделей; дослідженням досвіду укладення АРА в постконфліктних економіках (Ірак, Боснія і Герцеговина, Грузія); аналізом впливу впровадження Pillar One Amount B на систему ТЦУ в Україні; розробкою методики оцінювання «інституційного розриву» у сфері ТЦУ як вимірного індикатора для міжнародних порівнянь.

Системний аналіз показників дозволив встановити, що Україна виконала 9 з 15 дій плану BEPS (Закон № 466, 2021 р.) [21; 22], тоді як усі 147 країн-учасниць Інклюзивного фреймворку взяли на себе зобов'язання щодо чотирьох мінімальних стандартів. Про значущість проблеми розмивання бази оподаткування через ТЦУ свідчать дані Tax Justice Network [27]: щорічні втрати держав від корпоративних зловживань сягають 492 млрд дол. США, з яких 347,6 млрд — від переміщення прибутків до низькоподаткових юрисдикцій. Для України, яка прагне членства в ЄС,

дослідження EU-Scientists [28] підкреслює, що гармонізація підходів до ТЦУ з *acquis communautaire* є одним із ключових регуляторних завдань у рамках переговорного процесу. Аналіз регуляторних механізмів ТЦУ як інструменту управління зовнішньоекономічною діяльністю наведено у дослідженні SER [29], де показано, що ефективна АРА-практика скорочує кількість ТЦУ-спорів у середньому на 30–40% у зрілих юрисдикціях.

1. OECD. Multinational Enterprises in Domestic Value Chains. Paris : OECD Publishing, 2019. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/03/multinational-enterprises-in-domestic-value-chains_97fa75bb/9abfa931-en.pdf (дата звернення: 10.04.2026).
2. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017. Paris : OECD Publishing, 2017. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2017/07/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2017_g1g71100/tpg-2017-en.pdf (дата звернення: 10.04.2026).
3. European Commission. Proposal for a Council Directive on Transfer Pricing. Brussels : European Commission, 2023. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/business-taxation/transfer-pricing-eu/proposal-harmonised-transfer-pricing-rules-eu_en (дата звернення: 10.04.2026).
4. Кіляр О. Р., Фроленко Р. В. Трансфертне ціноутворення: проблеми та перспективи впровадження. *Економіка і суспільство*. 2016. № 3. С. 394–399. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/69.pdf (дата звернення: 30.03.2026).
5. Краєвський В. М., Муравський О. Ю. Tax compliance control and audit of transfer pricing transactions. *Економіка розвитку систем*. 2024. Т. 6, № 1. DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2024-1-5> (дата звернення: 30.03.2026).
6. Chambers and Partners. Transfer Pricing 2025. Global Practice Guides. URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/transfer-pricing-2025> (дата звернення: 10.04.2026).
7. OECD. Mutual Agreement Procedure and Advance Pricing Arrangement Statistics 2024. Paris : OECD Publishing, 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/transfer-pricing.html> (дата звернення: 10.04.2026).
8. Grant Thornton. Transfer Pricing Guide: Germany. URL: <https://www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---Germany/> (дата звернення: 10.04.2026).
9. Grant Thornton. Transfer Pricing Guide: China. URL: <https://www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---China/> (дата звернення: 10.04.2026).
10. PwC China. China Tax and Business Advisory: Transfer Pricing MAP and APA Statistics 2024. URL: <https://www.pwccn.com/en/china-tax-news/2024q4/chinatax-news-dec2024-18.pdf> (дата звернення: 10.04.2026).
11. PwC. Ukraine — Corporate — Group Taxation. Transfer Pricing. URL: <https://taxsummaries.pwc.com/ukraine/corporate/group-taxation> (дата звернення: 10.04.2026).
12. EY. Germany Issues Administrative Principles 2024 on Transfer Pricing, Including Final Guidance on New Rules for Intercompany Financing. URL: https://www.ey.com/en_gl/technical/tax-alerts/2025-0308-germany-issues-administrative-principles-2024-on-transfer-pricing-including-final-guidance-on-new-rules-for-intercompany-financing (дата звернення: 10.04.2026).
13. Lexology. Transfer Pricing in USA. URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0b5d2aa2-894f-48fe-bd3f-a85f60fb9ef6> (дата звернення: 10.04.2026).
14. Alvarez & Marsal ; Taxand USA. Transfer Pricing Guide United States. URL: <https://www.taxand.com/wp-content/uploads/2024/01/United-States.pdf> (дата звернення: 10.04.2026).
15. Grant Thornton. IRS Issues Transfer Pricing Compliance Alerts. URL: <https://www.grantthornton.com/insights/newsletters/tax/2024/hot-topics/feb-13/irs-issues-transfer-pricing-compliance-alerts> (дата звернення: 10.04.2026).
16. Best Methods Blog. APA Statutory Report Reveals Successful 2023 for APMA. URL: <https://www.bestmethodsblog.com/category/section-482/> (дата звернення: 10.04.2026).
17. Chambers and Partners. Transfer Pricing 2024 — USA. URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/transfer-pricing-2024/usa> (дата звернення: 10.04.2026).
18. TPC Transfer Pricing Compliance. Verrechnungspreisdokumentation / Transfer Pricing Documentation in Germany. URL: <https://tp-compliance.de/en/die-verrechnungspreisdokumentation/> (дата звернення: 10.04.2026).

19. TPA Global. Germany's 2024 Transfer Pricing Guidelines: Stricter Documentation and Digital Adaptation. URL: <https://tpa-global.com/2024/12/20/germany-2024-transfer-pricing-guidelines/> (дата звернення: 10.04.2026).
20. China Briefing. Asia Transfer Pricing Brief: Q3 2024. URL: <https://www.china-briefing.com/news/asia-transfer-pricing-brief-q3-2024/> (дата звернення: 10.04.2026).
21. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 30.03.2026).
22. TPC Group. Transfer Pricing Regulations in Ukraine. URL: <https://en.tpcgroup-int.com/services/transfer-pricing/ukraine/> (дата звернення: 10.04.2026).
23. Grant Thornton. Transfer Pricing Guide: Ukraine. URL: <https://www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---Ukraine/> (дата звернення: 10.04.2026).
24. KPMG. Ukraine: Updates to Scope of «Controlled Transactions» for Transfer Pricing Purposes. URL: <https://kpmg.com/us/en/taxnewsflash/news/2025/02/ukraine-updates-scope-controlled-transactions-transfer-pricing-purposes.html> (дата звернення: 10.04.2026).
25. PwC. Ukraine Corporate Group Taxation. URL: <https://taxsummaries.pwc.com/ukraine/corporate/group-taxation> (дата звернення: 10.04.2026).
26. OECD. Ukraine Transfer Pricing Country Profile 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/transfer-pricing/transfer-pricing-country-profile-ukraine.pdf> (дата звернення: 10.04.2026).
27. Exactera. Country-Specific Transfer Pricing Regulations Explained. URL: <https://exactera.com/resources/the-truth-about-country-specific-regulations/> (дата звернення: 10.04.2026).
28. Transfer Pricing in the Conditions of Ukraine's Integration into the European Union and the Development of Tax Legislation. *Social Development: Economic and Legal Issues*. 2026. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel/article/view/554> (дата звернення: 10.04.2026).
29. Transfer Pricing as a Regulatory Mechanism for Foreign Economic Activity. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*. URL: <https://ser.net.ua/index.php/SER/article/download/638/601> (дата звернення: 10.04.2026).
30. DLA Piper. OECD's 2024 MAP and APA Statistics: Key Insights for Multinational Enterprises. URL: <https://www.dlapiper.com/en-us/insights/publications/2024/12/oecd-2023-map-and-apa-statistics-key-insights-for-multinational-enterprises> (дата звернення: 10.04.2026).
31. KPMG UK. Prevention and Cure: the OECD's APA and MAP Statistics. URL: <https://kpmg.com/uk/en/insights/tax/tmd-prevention-and-cure-the-oecd-apa-and-map-statistics.html> (дата звернення: 10.04.2026).
32. Alvarez & Marsal. German Transfer Pricing Observations: Key Takeaways From the Latest OECD MAP and APA Statistics. URL: <https://www.alvarezandmarsal.com/insights/german-transfer-pricing-observations-key-takeaways-latest-oecd-map-and-apa-statistics> (дата звернення: 10.04.2026).

References

1. *Multinational Enterprises in Domestic Value Chains*. OECD Publishing, 2019, www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/03/multinational-enterprises-in-domestic-value-chains_97fa75bb/9abfa931-en.pdf. Accessed 10 Apr. 2026.
2. *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017*. OECD Publishing, 2017, www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2017/07/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2017_g1g71100/tpg-2017-en.pdf. Accessed 10 Apr. 2026.
3. "Proposal for a Council Directive on Transfer Pricing." *European Commission*, 2023, taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/business-taxation/transfer-pricing-eu/proposal-harmonised-transfer-pricing-rules-eu_en. Accessed 10 Apr. 2026.
4. Kiliar, O., and R. Frolenko. "Transfer Pricing: Problems and Prospects of Implementation." *Economy and Society*, no. 3, 2016, pp. 394-99, economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/69.pdf. Accessed 30 Mar. 2026.
5. Kraievskiy, V., and O. Muravskiy. "Tax Compliance Control and Audit of Transfer Pricing Transactions." *Economics of Systems Development*, vol. 6, no. 1, 2024, doi.org/10.32782/2707-8019/2024-1-5.
6. Chambers and Partners. "Transfer Pricing 2025." *Global Practice Guides*, practiceguides.chambers.com/practice-guides/transfer-pricing-2025. Accessed 10 Apr. 2026.
7. OECD. *Mutual Agreement Procedure and Advance Pricing Arrangement Statistics 2024*. OECD Publishing, 2024, www.oecd.org/en/topics/transfer-pricing.html. Accessed 10 Apr. 2026.
8. "Transfer Pricing Guide: Germany." *Grant Thornton*, www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---Germany/. Accessed 10 Apr. 2026.
9. "Transfer Pricing Guide: China." *Grant Thornton*, www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---China/. Accessed 10 Apr. 2026.

10. "China Tax and Business Advisory: Transfer Pricing MAP and APA Statistics 2024." *PwC*, 2024, www.pwccn.com/en/china-tax-news/2024q4/chinatax-news-dec2024-18.pdf. Accessed 10 Apr. 2026.
11. "Ukraine — Corporate — Group Taxation: Transfer Pricing." *PwC Tax Summaries*, taxsummaries.pwc.com/ukraine/corporate/group-taxation. Accessed 10 Apr. 2026.
12. "Germany Issues Administrative Principles 2024 on Transfer Pricing, Including Final Guidance on New Rules for Intercompany Financing." *EY*, 2025, www.ey.com/en_gl/technical/tax-alerts/2025-0308-germany-issues-administrative-principles-2024-on-transfer-pricing-including-final-guidance-on-new-rules-for-intercompany-financing. Accessed 10 Apr. 2026.
13. "Transfer Pricing in USA." *Lexology*, www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0b5d2aa2-894f-48fe-bd3f-a85f60fb9ef6. Accessed 10 Apr. 2026.
14. Alvarez & Marsal, and Taxand USA. *Transfer Pricing Guide United States*. Alvarez & Marsal, 2024, www.taxand.com/wp-content/uploads/2024/01/United-States.pdf. Accessed 10 Apr. 2026.
15. "IRS Issues Transfer Pricing Compliance Alerts." *Grant Thornton*, 2024, www.grantthornton.com/insights/newsletters/tax/2024/hot-topics/feb-13/irs-issues-transfer-pricing-compliance-alerts. Accessed 10 Apr. 2026.
16. "APA Statutory Report Reveals Successful 2023 for APMA." *Best Methods Blog*, www.bestmethodsblog.com/category/section-482/. Accessed 10 Apr. 2026.
17. Chambers and Partners. "Transfer Pricing 2024 — USA." *Global Practice Guides*, practiceguides.chambers.com/practice-guides/transfer-pricing-2024/usa. Accessed 10 Apr. 2026.
18. "Transfer Pricing Documentation in Germany." *TPC*, tp-compliance.de/en/die-verrechnungspreisdokumentation/. Accessed 10 Apr. 2026.
19. "Germany's 2024 Transfer Pricing Guidelines: Stricter Documentation and Digital Adaptation." *TPA Global*, tpa-global.com/2024/12/20/germany-2024-transfer-pricing-guidelines/. Accessed 10 Apr. 2026.
20. "Asia Transfer Pricing Brief: Q3 2024." *China Briefing*, 2024, www.china-briefing.com/news/asia-transfer-pricing-brief-q3-2024/. Accessed 10 Apr. 2026.
21. Tax Code of Ukraine. Law No. 2755-VI, 2 Dec. 2010. *Verkhovna Rada of Ukraine*. zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text. Accessed 30 Mar. 2026.
22. "Transfer Pricing Regulations in Ukraine." *TPC Group*, en.tpcgroup-int.com/services/transfer-pricing/ukraine/. Accessed 10 Apr. 2026.
23. "Transfer Pricing Guide: Ukraine." *Grant Thornton*, www.grantthornton.global/en/insights/articles/transfer-pricing-guide/transfer-pricing---Ukraine/. Accessed 10 Apr. 2026.
24. "Ukraine: Updates to Scope of 'Controlled Transactions' for Transfer Pricing Purposes." *KPMG*, Feb. 2025, kpmg.com/us/en/taxnewsflash/news/2025/02/ukraine-updates-scope-controlled-transactions-transfer-pricing-purposes.html. Accessed 10 Apr. 2026.
25. "Ukraine — Corporate — Group Taxation." *PwC Tax Summaries*, taxsummaries.pwc.com/ukraine/corporate/group-taxation. Accessed 10 Apr. 2026.
26. OECD. *Ukraine Transfer Pricing Country Profile 2025*. OECD Publishing, 2025, www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/transfer-pricing/transfer-pricing-country-profile-ukraine.pdf. Accessed 10 Apr. 2026.
27. "Country-Specific Transfer Pricing Regulations Explained." *Exactera*, exactera.com/resources/the-truth-about-country-specific-regulations/. Accessed 10 Apr. 2026.
28. "Transfer Pricing in the Conditions of Ukraine's Integration into the European Union and the Development of Tax Legislation." *Social Development: Economic and Legal Issues*, 2026, www.eu-scientists.com/index.php/sdel/article/view/554. Accessed 10 Apr. 2026.
29. "Transfer Pricing as a Regulatory Mechanism for Foreign Economic Activity." *Socio-Economic Relations in the Digital Society*, ser.net.ua/index.php/SER/article/download/638/601. Accessed 10 Apr. 2026.
30. "OECD's 2024 MAP and APA Statistics: Key Insights for Multinational Enterprises." *DLA Piper*, Dec. 2024, www.dlapiper.com/en-us/insights/publications/2024/12/oecd-2023-map-and-apa-statistics-key-insights-for-multinational-enterprises. Accessed 10 Apr. 2026.
31. "Prevention and Cure: The OECD's APA and MAP Statistics." *KPMG*, kpmg.com/uk/en/insights/tax/tmd-prevention-and-cure-the-oecd-apa-and-map-statistics.html. Accessed 10 Apr. 2026.
32. Alvarez & Marsal. "German Transfer Pricing Observations: Key Takeaways From the Latest OECD MAP and APA Statistics." *Alvarez & Marsal*, www.alvarezandmarsal.com/insights/german-transfer-pricing-observations-key-takeaways-latest-oecd-map-and-apa-statistics. Accessed 10 Apr. 2026.

Дата подання: 20.04.2026

Дата прийняття до друку: 30.06.2026